

**A Kúria
mint elsőfokú bíróság**

ítélete

Az ügy száma: K.IV.40.428/2021/5.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Novák Előd
(2040 Budaörs, Föveny u. 11.)

A felperes képviselője: Dr. Czipott Linda ügyvéd
(1141 Budapest, Álmos vezér útja 63. 2/1)

Az alperes: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság
(székhely: 5000 Szolnok, Baross u. 39.)

Az alperes képviselője: Dr. Kovács Tibor kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyülekezési ügy

A felülvizsgálni kért határozat: Jászberényi Rendőrkapitányság 16020-160/16/2021. rendb. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria

- a felperes keresetét elutasítja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint elsőfokú perköltséget;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára – 30.000 (azaz harmincezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A per alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2021. június 21-én 23 óra 21 perckor a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó rendezvényt jelentett be a Jászberényi Rendőrkapitányságnak ügyfélkapun keresztül. A rendezvény megtartásának idejeként 2021. július 25. napja került megjelölésre, azon belül is 14:00 órától 17:00 óráig. A rendezvény címeként „a közbiztonsági problémákra való figyelemfelhívás, kritika a rendőrség működésével kapcsolatban a Mi Hazánk Mozgalommal” került megjelölésre. A rendezvény megvalósítását a bejelentő Jászapáti város területén vonulás formájában kívánta megvalósítani azzal, hogy Jászapáti Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Polgármesteri Hivatal) előtt, valamint a Vásártéren zene és beszédek hangzanak el. A bejelentés alapján a gyűlésen résztvevők várható létszáma tekintetében 500 főt jelöltek meg.
- [2] Az eljáró hatóság a bejelentés tényállásának tisztázása érdekében egyeztető tárgyalást tűzött ki 2021. június 21-én 13:30 órára, melyről az ügyfelet az általa választott kapcsolattartási módon (e-mail) elektronikus levélben 2021. június 21-én 08:17 órakor értesítette, amelyen nem jelent meg. Ezt követően az ügyfél a 2021. június 23-án 10 órára kitűzött egyeztető tárgyaláson sem jelent meg. Az eljárás alkalmával adatok beszerzése történt a Jászapáti Polgármesteri Hivatal és a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság JNSZ Megyei Igazgatósága részéről.
- [3] Ezt követően a gyülekezési hatóság 2021. június 23. napján a 16020-160/16-7/2021. rendb. számú tiltó-korlátozó határozatát meghozta. Eszerint a felperes a bejelentett rendezvényt köteles statikus módon a Jászapáti Vásártéren megtartani. A tervezett vonulás, valamint a Polgármesteri Hivatal előtti statikus gyűlés nem engedélyezett.
- [4] Indokolásában kiemelte a Jászapáti Polgármesteri Hivatal írásos tájékoztatása szerint, hogy a gyűlés tervezett időpontját megelőzően egy korábbi időpontban a Polgármesteri Hivatal előtti közteret és parkolót lezárják, mert azt munkaterületté nyilvánítják határozatlan ideig felújítási munkálatok végzése miatt.
- [5] A bejelentésben szereplő „vonulás” kifejezéssel összefüggésben értékelni kell az érintett útvonal lakóközösségeinek multikulturális jellegét is. A körülményeket figyelembe véve a vonulás alkalmas lehet arra, hogy az érintett útszakaszok – Tüzér út, Árvai út szűk keresztmetszete, illetve a bejelentett gyűlésen résztvevők létszáma alapján – a lakóközösségben riadalmat, félelmet keltsen. Felmerül továbbá a személyiségi jogok és a magánszféra védelméhez való jog megsértésének lehetősége.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A határozattal szemben a felperes elektronikus úton határidőn belül kereseti kérelmet nyújtott be, amiben kérte az alperes határozatának megváltoztatását akként, hogy a Kúria a gyülekezést „a bejelentésben megjelölt módon engedélyezi.”
- [7] Kifogásolta, hogy az alperes a Polgármesteri Hivatal tájékoztatását, miszerint az érintett helyszínt a gyülekezés időpontjában „munkaterületté nyilvánítják”, anélkül fogadta el tényként, hogy annak valóságtartalmáról meggyőződött volna. A felperes bejelentését

megelőzően harmadik személy ugyanarra az időpontra, útvonalra és helyszínekre vonulások gyűlést jelentett be, amelyet az alperes négy nappal a jelen keresetben támadott határozat meghozatala előtt hozott, 16020-160/15/2021. rendb. határozatával megtiltott anélkül, hogy a „munkaterületté nyilvánítást” mint korlátozási indokot a határozatában megemlítené volna. Álláspontja szerint a közterület használatának visszaélésszerű, önkényes korlátozása semmiképpen nem adhat alapot a hatóságok részére a gyülekezés mint alapjog gyakorlásának korlátozására.

- [8] Azzal összefüggésben, hogy az alperesi határozat szerint a rendezvény dinamikus része biztonsági kockázatot hordoz, a felperes rámutatott: a hatóságnak szükségképpen rendelkeznie kell képességgel a gyülekezési alapjog érvényesíthetőségének biztosítása iránt. Meg kell teremtenie tehát a gyülekezés közlekedésbiztonsági feltételeit. A közlekedés biztonságának elháríthatatlan sérelme hiányában a gyülekezéshez való jog erősebb a rendőrhatalóság kényelmi érdekeinél. A felperes ennek érdekében nem zárkózott el az egyeztetéstől, amit az elektronikus levélváltások tanúsítanak.
- [9] A multikulturális közösség veszélyeztetésének alperesi állításával szemben a felperesnek nem célja a helyi kisebbség zaklatása. A vonulás útvonalát ezért úgy határozták meg, hogy az elkerülje a település helyi kisebbség által lakott részeit, ezzel elkerülve a nyílt konfliktushelyzetet és a „foglyul ejtett közösség” tiltási indok lehetőségét. A felperes szerint a gyülekezési jog korlátozásához nem elég az elvont veszélyeztetés. Azt kell bizonyítani, hogy konkrét veszélyekkel jár a gyülekezési jog gyakorlása, és e konkrét veszély nagysága dönti el a jogkorlátozás arányosságát is. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatára hivatkozással a felperes álláspontja szerint absztrakt félelmekre hivatkozással a gyülekezési és véleménynyilvánítási jogok korlátozása nem lehetséges.
- [10] Az ügyben az alperes védíratot nyújtott be. Védíratában a munkaterületté nyilvánításról kijelentette, hogy a gyülekezési hatóság az objektív akadály megléte miatt a statikus tüntetés korlátozása mellett döntött, hiszen a területet építési területté nyilvánították. A kereseti kérelemben a felperes által hivatkozott 16020/15/2021.rendb. számú tiltó határozat meghozatala alkalmával is vizsgálták a terület közterületi státuszát, azonban a döntés meghozatalakor nem merült fel semmi olyan körülmény, amely a gyűlés megtartását kizárta vagy korlátozta volna.
- [11] A gyülekezési hatóság a Gytv. 11. § (2) bekezdés alapján indokoltnak tartotta a bejelentő egyeztető tárgyaláson történő személyes megjelenését, mivel a bejelentés az elbírálásához szükséges releváns információkat nem tartalmazott. Az előbbi jogszabályhely alapján a gyülekezési hatóság dönti el, hogy indokolt-e egyeztető tárgyalás megtartása vagy attól eltekint.
- [12] Az alperes szerint a rendelkezésre álló információk alapján úgy értékelhető, hogy a vonulás alkalmas lehet arra, hogy az érintett útszakaszok – Tüzér út, Arvai út szűk keresztmetszete, illetve a bejelentett gyűlésen részt vevők létszáma alapján – a lakóközösségeiben riadalmat, félelmet keltsen, így felmerül az általános személyiségi jog és a magánszféra védelméhez való jog megsértésének lehetősége. Hivatkozott ehhez Toroczkai Lászlónak a demonstrációra vonatkozó nyilvános portál- és videóbejegyzésére. Utalt a nemzeti kisebbségek jelenlétére, ami sporadikus formában is érintettségüket eredményezi.
- [13] A Kúria az alperes védíratát megküldte a felperesnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felperes keresete nem megalapozott.
- [15] A Gytv. 15. § (2) bekezdés második fordulata szerint a gyülekezési ügyben hozott határozat közlésétől számított három napon belül a szervező azt közigazgatási perben megtámadhatja. A keresetet a Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) alapján bírálja el.
- [16] A Kúria a felperes keresetét a Kp. 124. § (2) bekezdés d) pontja alapján az egyszerűsített per szabályai szerint tárgyaláson kívül, a Gytv. 15. § (4) bekezdése értelmében a kérelem beérkezésétől számított három napon belül bírálta el.
- [17] A Kúria az alperes határozatának törvényességét a Kp. 85. § (1) bekezdése alapján a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta, a közigazgatási tevékenység jogszerűségéről a Kp. 85. § (2) bekezdése alapján a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján döntött. A védirat érveinek figyelembevétele a Kp. 42. §-a alapján történt, figyelemmel e szakasz törvényi indoklására is, amelyik szerint a közigazgatási tevékenység jogszerűségének védiratban szereplő további indokai figyelembe veendőek.
- [18] A Polgármesteri Hivatal előtti köztér és parkoló munkaterületté nyilvánítását illetően a Kúria vizsgálta az Alkotmánybíróság az 4/2007. (II. 13.) AB határozat indokolásának III. 3. pontjában foglalt szempontot, miszerint a közterület-használat feltételeinek módosítása nem lehet öncélúan csak a gyülekezési jog korlátozására irányuló.
- [19] A Kúria az alperesnek a Gytv. 1. § (2) bekezdésére alapított érvét nem fogadta el, miszerint a közterületnek nem minősülő helyszínen az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával szervezhető gyűlés, és a Polgármesteri Hivatal előtti tér az önkormányzat tulajdona, erre alapítottan pedig a korlátozás jogszerű volna. Ilyen értelmezés mellett ugyanis értelmét veszítené a közhasználat, ami pedig mind az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2. § 13. pontja, mind a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) 27. §. a) pontja szerint fogalmi eleme a közterületnek.
- [20] Helytálló viszont az alperesnek az az érve, hogy az építési területté nyilvánítás indokát, illetve hogy azt milyen célból rendelték el, eleve nem kellett vizsgálat tárgyává tennie. Ha a felperes ennek okát vitatta, neki kellett volna bizonyítania állítása megalapozottságát. Az alperesnek a 1620-160/15/2021. számú ügyben lefolytatott eljárásának felhívása azonban erre nem alkalmas. Önmagában az a tény, hogy e korábbi határozat nem tartalmazta a közterülethasználat 1620-160/16/2021. számú határozatban jelölt indokát, nem jelenti azt, hogy az jelen ügyben nem áll fenn. Egyébiránt jelen pernek a 1620-160/15/2021. számú határozat nem tárgya, ezért a bíróság nem bocsátkozhat annak vizsgálatába. Márpedig a kérdéses területtel kapcsolatosan tényekkel a felperes nem tette kétségessé a munkálatok szükségességét vagy folyásának valóságosságát. A felperes erre vonatkozó bizonyítási indítványt sem tett.
- [21] Az alperesnek tehát azon rendelkezése, miszerint a Polgármesteri Hivatal előtti téren a statikus gyűlés nem engedélyezett, a fentiek szerint minősül helytállónak.

- [22] A tervezett vonulást illetően a Kúria szerint az alperes jogszerűen ragaszkodott a személyes egyeztetéshez. A szükséges és elégséges információk hiányában azok pótlása a pozitív döntéshez elengedhetetlen volt, figyelemmel a lehetséges megállapodás tartalmára.
- [23] A Gytv. 11. § (2) bekezdés alapján a gyülekezési hatóság a tárgyalás tartásának szabályai szerint tart egyeztetést, ha azt indokoltnak tartja, amire a szervezőt vagy bejelentőt rövid úton idézi. Az igazolhatóan értesített fél távolmaradása esetén a rendelkezésére álló információk alapján dönt. Jelen esetben a felperestől elvárható lett volna, hogy maga is keresse a személyes egyeztetés lehetőségét, és annak a számára is megfelelő időpontját aktív egyeztetése útján. Ennek hiányát az e-mailes kapcsolattartás nem pótolhatta, aminek okát az alperes kielégítően megadta. Az alperes joggal akarta tudni és közvetlenül egyeztetni, hogy a tervezett vonulásnak (a gyűlés dinamikus részének) biztonsági kockázata hogyan küszöbölhető ki, illetve az adott esetben a közlekedés sérelme nem aránytalan-e.
- [24] A személyes egyeztetés lehetőségének ki nem használásával a felperes a gyűlés bejelentésnek megfelelő megtartásával kapcsolatban felmerülő egyes akadályok esetleges elhárításának esélyét (pl. alternatív útvonal) a maga számára is csökkentette. Megjegyzendő továbbá, hogy a kereseti kérelem alternatív útvonal kijelölésével összefüggő kérelmet nem tartalmaz, a határozott kérelem az eredeti bejelentés szerinti tudomásulvételre irányul.
- [25] A lakóközösség multikulturális jellege veszélyeztetésének ténylegességét a Kúria szerint az alperes ugyanakkor megfelelően indokolta. A felperes szándékával, tevékenységével megalapozottan összefüggésbe hozható média és más nyilvános közösségi megnyilvánulások alapján a vonulással elérni kívánt célt és kockázatot az alperes elégséges konkrétsággal alátámasztotta.
- [26] Az alperes ezzel összefüggésben állapította meg a továbbiakban az ott élő lakóközösség összetételéről, hogy az érintett útvonalon jelentős számú nemzetiség, illetve kisebbség nincs, de vannak olyan lakosok a közvetlen környezetben, akik odatartozónak vallják magukat. A felperes érve, miszerint az alperes véleménye alapján ők a közbiztonság hiányára figyelmet felhívó gyülekezés miatt félelmet, riadalmat éreznek, valójában a rendőrhatalóság negatív sztereotípiájára világít rá – nem megalapozott. Ha az alperes eltekintett volna ennek a tényezőnek a súlyához képest megfelelő értékelésétől, éppen azzal követett volna el jogsértést.
- [27] Minderre tekintettel a Gytv. 13. § (5) bekezdése szerint a gyűlés megtartása feltételeinek előírása a kereset által vitatott körben, annak ellenében, az alperes határozata szerint jogszerűnek minősül.
- [28] A fentiek alapján a Kúria a felperes keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

A döntés elvi tartalma

- [29] *Az olyan vonulások rendezvény bejelentése, amelyek demonstratív voltában alkalmas arra, hogy a kisebbségekben, illetve az odatartozó személyekben az adott közösséghez való tartozásuk okán félelmet keltsen, megalapozza a gyülekezési jog gyakorlásának korlátozását.*

[30] *Ha a gyülekezési hatóság részéről az egyeztetési eljárás során személyes meghallgatás szükséges, a felektől elvárható az időpont szükség szerinti egyeztetésében való kölcsönös és tényleges együttműködés.*

Záró rész

- [31] A Kúria a pervesztes felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerinti kereseti illeték viselésére a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 101. § (1) és 102. § (1) bekezdései értelmében kötelezte.
- [32] A pernyertes alperes perköltséget számított fel és kérte költségei megtérítését. A Kúria az alperes költségeinek megfizetésére – a Kp. 35. § (1) bekezdés bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. § (1) bekezdése alapján – a felperest kötelezte.
- [33] A Kúria ítélete elleni perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja és 126. § (3) bekezdése együttesen zárja ki.

Budapest, 2021. július 2.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó s.k. bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő